

Brabantlaan 1  
Postbus 90151  
5200 MC 's-Hertogenbosch  
Telefoon (073) 681 28 12  
Fax (073) 680 76 80  
www.brabant.nl  
IBAN NL86INGB0674560043

Bereikbaarheid  
openbaar vervoer en fiets:  
www.brabant.nl/route

**Onderwerp**  
Feedback investeerders BOF 2

**Datum**  
15 november 2021  
**Ons kenmerk**  
/  
**Uw kenmerk**  
**Contactpersoon**  
A.D.M. (Astrid) Kaag  
**Telefoon**  
(06) 52 78 36 12  
**Email**  
akaag@brabant.nl  
**Bijlage(n)**  
-

Onderstaand een opsomming van de feedback die we hebben verzameld tijdens onze gesprekken met diverse investeerders.

**Doel BOF2:** De rationale, het waarom van BOF2 begrijpt men en wordt niet ter discussie gesteld.

**Positionering van BOF 2 tov de BOM:** Initieel was niet helemaal duidelijk waar BOF2 gepositioneerd diende te worden ten aanzien van de rol van de BOM. Inmiddels is met de BOM afgestemd dat zij alleen co-investeren indien opportuun en mogelijk deals overpakken die ver genoeg zijn. Daarmee vindt men de BOF een initiatief dat prima gepositioneerd kan worden binnen de regio van Noord-Brabant naast het bestaande aanbod. Zo is de BOF de incubator voor de bedrijven in transitie die bij success naar PE firms, de BOM dan wel een bank kunnen gaan als volgende stap.

**Dekking:** Aantal investeerders vinden het een mooi initiatief, maar hebben vanuit hun mandaat de opdracht om landelijk te investeren en vinden de regio te beperkt.

**Construct van debt en SIB (hybride):** het is duidelijk waarom voor dit construct is gekozen en dat de provincie zowel outcome payer is (voor het SIB gedeelte) en tevens de rol van corner stone investor heeft. Naar aanleiding van vragen over de mix van type bedrijven mbt kredietrisico's wordt uitgelegd dat dit aan de fondsmanager is om te bepalen samen met de investeerders op basis van omzet en EBITDA vereiste. Een

fondsmanager met juiste ervaring kan zelf inschatten wat dan de credit metrics moeten zijn.

**Datum**

15 november 2021

**Ons kenmerk**

/

**Return:** De IRR is wat lager dan wat men gewend is bij reguliere fondsen. Maar men kan zich er in vinden omdat het om een een debt fund gaat dat op impact is gericht.

**Focus:** Duidelijke positionering op impactthema's/onderwerpen is belangrijk. Partijen die geïnteresseerd zijn willen graag hun thema terug zien (bijv biodiversiteit, circulariteit, duurzaamheid). Hierover zijn vragen en dan met name hoe gemeten gaat worden op bedrijf en fonds niveau. Bij beantwoording van deze vraag wordt verwezen naar de bijlage aanzet voor meetsysteem-scorecard. En verder: Om een totaalbeeld te krijgen van de impact van investeringen is het belangrijk om deze impact gedurende de looptijd van het fonds op meerdere niveau's te volgen, daarvan te leren, te reflecteren en waar nodig bij te sturen. Het gaat hierbij om de niveau's van impact op burgers, bedrijven, portfolio en van consortium (samenwerkingspartners en medefinanciers). Daarnaast heeft de ervaring van de pilot-BOF laten zien dat het bij resultaatfinanciering belangrijk en mogelijk is om te sturen op een combinatie van harde en zachte indicatoren. Zo krijgen we een beter beeld van de invloed/impact die investeringen hebben op de levens van burgers. De bij Telos/PON beschikbare data, kennis/expertise zullen we inzetten bij het selecteren van de ondernemingen en het monitoren van hun performance en impact op zowel kwalitatieve en kwantitatieve indicatoren naast de financiële performance.

Onderstaande overzichten geven een eerste aanzet van selectiecriteria. Deze worden nog verder uitgewerkt in samenwerking door de fondsmanager ism financiers en inhoudelijk betrokken ambtenaren.

**Selectiecriteria:** In samenwerking met PON/Telos zijn impactgerichte selectievragen opgesteld om de uitgangssituatie in kaart te brengen en de ontwikkeling van deze bedrijven in kaart te brengen en te volgen. Daar waar zaken nog niet op orde zijn gaan we de ontwikkeling volgen (0-meting) om te weten of beoogde resultaten (bijvoorbeeld m.b.t. regionale alternatieven voor productie-materialen) ook daadwerkelijk behaald worden. Onderstaand overzicht geeft een globaal overzicht van de selectievragen.

| Waar in de keten                   | Mogelijke vragen/onderwerpen                                                                                                                                                                                     |
|------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Inkoop van materialen en producten | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Gebruik van uitputbare bronnen?</li> <li>- Wordt geïnvesteerd in het ontwikkelen van nieuwe producten met hernieuwbare bronnen?</li> <li>- Ketenvaardigheid?</li> </ul> |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|----------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Wordt gezocht naar regionale alternatieven voor inputs?</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Inrichting bedrijf               | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Emissies, (rest)afval en lozingen op open water beperkt?</li> <li>- Effecten op de biodiversiteit?</li> <li>- Zuinig ruimtegebruik (bebouwd vs. onbebouwd oppervlak, facilitysharing)?</li> <li>- Toegankelijkheid van het gebouw</li> <li>- Positief wervingsbeleid voor werk en stage?</li> </ul>                                                                                                                                                                         |
| Verkoop product/dienst           | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Is het product recyclebaar? Gezond?</li> <li>- Prijsbeleid (prijsdiscriminatie, dumppraktijken en kartelvorming).</li> <li>- Educatieve aspecten van de producten en diensten.</li> <li>- Klanttevredenheid</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Omgang maatschappelijke omgeving | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Bevat de statuten een geformuleerde maatschappelijke bestaansgrond van het bedrijf? (raison d'être)</li> <li>- Profiteert de directe omgeving van aanwezigheid van bedrijf?</li> <li>- Hebben werknemers ruimte om een maatschappelijke (vrijwilligers)rol te spelen?</li> <li>- Sturen aandeelhouders/bestuurders op maatschappelijke waarde? (responsible corporate citizenship)</li> <li>- Wordt er geleerd en samengewerkt met concullega's en stakeholders?</li> </ul> |

Datum

15 november 2021

Ons kenmerk

/

**Ticket sizes per investment:** daar zijn de meningen verschillend over, voor sommigen zijn de tickets te klein en voor anderen juist te groot.

Vooralsnog gaan we uit van 10-15 investments van rond de EUR 1M per ticket. Er zijn vragen over welke typen bedrijven BOF voor ogen heeft. Als uitleg wordt onderstaand schema gebruikt en op basis daarvan geeft men aan zelf voorbeelden te kennen die mogelijk kunnen passen.

| Lijnen BOF2                                                                                                             | Financiering van                                                                                                                                                                                       | Doel                                                                        |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|
| Werkkapitaal<br><i>pay for performance: PNB betaalt alleen als afgesproken maatschappelijke resultaten behaald zijn</i> | Jonge bedrijven/start-ups met een innovatieve aanpak gericht op de integrale provinciale opgaven. Het businessmodel van deze ondernemingen wordt in het huidige systeem onvoldoende gewaardeerd en het | Aantonen van rendement en impact, bewijs opbouwen voor reguliere financiers |

|                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                        |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                  | risicoprofiel als te hoog ingeschat.                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                        |
| Leningen (evt converteerbaar)<br><i>duurzame groei: BOF financiert alleen als groei gepaard gaat met meetbaar vergroten balans tussen people, planet, profit</i> | In te zetten voor bedrijven die toe zijn aan groei, aantoonbaar bijdragen aan de integrale provinciale opgaven, of op weg zijn naar die aantoonbare bijdrage aan deze opgaven en via de reguliere wegen geen financiering hiervoor kunnen krijgen. | Overbruggen Valley of Death, duurzaam toegroeien naar een lager risicoprofiel om zo in aanmerking te komen voor reguliere financiering |

Datum

15 november 2021

Ons kenmerk

/

**Fonds structuur, governance, kosten:** Er worden logische vragen gesteld over de structuur, governance en de kosten. Men vraagt wie er zitting heeft in de board, of er betrokkenheid is van sectorspecialisten en wie de beoogd fondsmanager is. Men snapt dat deze vragen op dit moment nog niet te beantwoorden zijn omdat nog niet bekend is wie het fonds gaat managen en dat de invulling afhankelijk is van de keuzes die de fondsmanager gaat maken.

Mbt de fondskosten : een van de grote investeerders (beoogd) wil niet verder gaan dan 1.5%. Andere financials weten dat 1.5% gangbaar is maar dat de kosten in de praktijk hoger zullen zijn bij een innovatief fonds als deze.

**Investeerders:** men wil graag weten wie er (naast de provincie) andere investeerders zijn in het construct maar men begrijpt ook dat dit nog niet duidelijk is op dit moment in het proces.

Kortom, de meest gangbare vragen komen tot nu toe naar voren. Mandaat is wel een issue bij de grotere partijen omdat het niet helemaal past in de bestaande structuren, echter wil men graag ruimte zoeken om toch mee te doen en te innoveren.

**Gesproken met:**

- Oranje Fonds
- Rabo Foundation
- Instituut Gak
- Vsbfonds
- Triodos
- Fonds Sluyterman Van Loo
- EVPA
- NWB Bank
- Fonds 1818
- ING
- Rabobank
- EIF
- EIB
- DOEN
- Oranjefonds
- Gemeente Breda
- Gemeente Roosendaal
- Invest NL
- BNG

**Datum**

15 november 2021

**Ons kenmerk**

/